

Maria Mihăilescu

Societatea, cu numele complet „*Principele Mircea pentru Protecția copiilor în România*”, a fost fondată în anul 1919, din inițiativa și sub protecția reginei Maria, îndurerată fiind atât de pierderea ultimului său fiu, Mircea, la doar 4 ani în 1916, cât și de nenorocirile și dramele umane generate de război ¹.

Alături de alte societăți patronate de regină ca: Societatea „*Ocrotirea mamelor*”, „*Ocrotirea orfanilor de război*”, Societatea „*Surdo - Mușilor din România*”, Societatea „*Pentru profilaxia tuberculozei*” ș. a., s-a gândit, înființând Societatea „*Principele Mircea*” „*să ia sub Înalta Sa Ocrotire, grija copiilor din toată țara, revărsându-și asupra lor toată dragostea și, tot dorul ce-l poartă în suflet după fiul pierdut*” ².

Având ca scop protecția mamei și a copilului, a avut la Focșani o filială, înființată în anul 1923, avându-l ca președinte pe doctor C. Faur ³.

Reproducem în continuare Statutul Societății:

„*Cap. I*

Scopul Societății

Art. I. – Societatea „Principele Mircea” pentru Protecțiunea copiilor în România, sub Înalta Preșidenție a M. Sale Reginei, are ca scop ocrotirea copilului – oricare ar fi situația lui – a femeiei însărcinate și a mamei lehuze sau care alăptează.

¹ Arhivele Naționale Vrancea (în continuare se va cita: A.N.Vn.), fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 48 / 1927, f. 28.

² *Ibidem.*

³ A.N.Vn., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 104 / 1932, f. 1.

Art.2. – Sediul Societății este în capitala Țării.

Art.3. – Societatea se ocupă cu:

a) Înființarea de consultațiuni pentru copii (Goutte de lait), crearea de leagăne, de aziluri, de grădini de copii, de cantine, de căminuri pentru femei lehuze, de cursuri de puericultură, de educație fizică, de colonii de vară etc.

b) Întervine pentru ca, pe cale de legiferare, de reglementare, sau de măsuri administrative, să asigure protecțiunea mamelor și a copiilor în toate împrejurările în care sunt puși, în stare de inferioritate, stăruind pentru crearea unei legislațiuni privitoare la protecția lor juridică.

c) Stăruiește pe lângă autorități pentru reglementarea și aplicarea controlului alimentelor, dându-le la nevoie și, un ajutor efectiv.

d) Răspândește prin toate mijloacele cunoștințele de igienă, profilaxie și puericultură.

e) Caută să grupeze împrejurul ei toate Societățile cu scop similar pentru o mai strânsă colaborare cu ele.

f) Întreprinde orice acțiune pentru îmbunătățirea stărei și, protecțiunea copiilor și, mamelor, ocupându-se în special de copii orfani, părăsiți, moralmente abandonați și infirmi.

Cap. II

Alcătuirea Societății

Art.4. – Societatea se compune din:

a) Membrii fondatori, care donează Societății odată pentru totdeauna o sumă de cel puțin 5.000 – lei sau care iau angajamentul de a plăti o contribuție anuală de cel puțin 1.000 lei.

b) Membrii activi, care admiși de comitet, plătesc o cotizație anuală de cel puțin 100 – lei și, mamele care au frecventat vreunul din așezămintele societății plătind o cotizație de cel puțin 12 lei pe an.

c) Membrii de onoare care sunt proclamați ca atare de comitet sau de adunarea generală.

*Cap. III**Administrația Societății*

Art.5. – Societatea este administrată de un comitet, prezidat de M. Sa Regina și, compus din 14 membri aleși, cu vot secret pentru un termen de 2 ani, cu majoritatea absolută a membrilor prezenți în adunarea generală ordinară.

Din comitet fac parte, în mod obligatoriu cel puțin 2 medici, un jurisconsult, un economist, un pedagog și cel puțin trei doamne.

Pe lângă persoanele de mai sus, fac parte de drept din Comitet Ministrul Sănătății Publice și Ocrotirilor Sociale, Primarul Capitalei, prefectul Poliției Capitalei, Directoratul Serviciilor Sanitare și Directorul Asistenței Sociale.

Art.6. – Comitetul se constituie singur alegând din sânul său:

2 Vicepreședinți

1 Secretar General

1 Casier

1 Delegat Juridic împuternicit să prezinte Societatea înaintea

Justiției

Aceștia alcătuiesc biroul permanent de conducere. Semnătura unuia din Vice Președinți sau a Secretarului General cu a unuia din membrii biroului angajează Societatea.

Pe lângă Comitetul Administrativ se va forma un comitet de ajutor condus din persoane care vor da concursul în mod continuu în operele de asistență ale Societății.

Persoanele cari compun acest comitet vor fi desemnate de M. S. Regina după fiecare adunare generală.

Art.7.- Comitetul se întrunește oricâte ori va fi nevoie; el va fi convocat de unul din Vice Președinți sau de o treime din numărul membrilor Comitetului.

Hotărârile luate cu majoritate de voturi, sunt consemnate într-un proces-verbal semnat de membrii prezenți.

Art.8. – Membrii Comitetului absenți fără motiv bine legitimat sunt considerați ca demisionași, după trei absențe consecutive.

Art.9. – În caz de descompletare a Comitetului, ivită în cursul anului, se poate completa prin cooptare sub rezerva aprobării celei mai apropiate Adunări General Ordinare.

Art.10. – Comitetul¹ poate înființa oriunde nevoia cere filiale ale Societății, atât în orașe cât și la sate. Aceste filiale sunt administrate de Comitetele legale, conform dispozițiilor prevăzute în regulament.

Cap. IV

Fondurile Societății

Art.13. – Mijloacele financiare se compun din:

- a) Cotizațiune și subscripțiuni*
- b) Donațiuni, ofrande și, legate*
- c) Subvențiuni*
- d) Produsul taxelor, eventual înființate prin regulament*
- e) Produsul serbărilor, al chetelor, etc.”⁴.*

Filiala Societății „Principele Mircea”, a desfășurat o intensă activitate care se reflectă și în Darea de Seamă pentru anul 1931, semnată de președintele ei dr. C. Faur⁵:

„În cursul anului expirat s'au dat 4.639 consultații la 2.584 copii bolnavi, distribuindu-se și medicamente gratuite în valoare de lei 31.819, în afară de acestea, s'au mai distribuit la consultațiile noastre duminicale, zahăr pentru 17.671 lei și săpun pentru 11.076 lei”⁶.

Sumele de bani strânse au fost realizate din subvenții, donații, cotizații, chete, un bal mascat în luna februarie, un ceai dansant organizat în luna decembrie la Cercul Militar⁷.

Se aduc în continuare mulțumiri „doamnelor și domnișoarelor cari au chetat benevol pentru Societate, în ziua de 4 Iunie 1931 cum și, tuturor persoanelor, cari și-au dat obolul, s'au

⁴ *Ibidem*, dosar nr. 83 / 1938, f. 83 – 84.

⁵ *Ibidem*, dosar nr. 104 / 1932, f. 1.

⁶ *Ibidem*.

⁷ *Ibidem*.

au muncit cu hărnicie, pentru buna reușită a serbărilor date de societate pentru mărirea fondurilor”⁸.

Se aduc mulțumiri conducerii Prefecturii și Primăriei ce au înscris în buget suma de 5.000 lei, respectiv 12.000 lei, conducerii Băncii Naționale pentru donația de 3.000 lei, Băncii „Creditul Putnean” de 2.100 lei și numeroaselor persoane particulare⁹.

Darea de seamă a gestiunii financiare pentru anul 1931 cuprinde încasările din :

„Cotizații lei 5.651

<u>Donații: dela Dna Aristița Oravetz</u>	LEI	1.000
- // - Elena Olga Costescu	- // -	1.000
- // - D-l Pericle Vernescu	- // -	3.000
- // - Colecta Șc. Primare Nr.4 Fete	- // -	400
- // - Banca „Creditul Putnean”	- // -	500
- // - D-ra Cleo Stănescu	- // -	<u>200</u>
		8.200

Subvenții:

Ministerul Sănătății Publice	LEI	10.491
Prefectura Județului Putna	- // -	5.000
Primăria orașului Focșani	- // -	12.000
Subvenția Centrală (pe 6 luni)	- // -	3.300

Venituri proprii:

Din vânzarea obiectelor la Bazar	LEI	16.370
- // - vânzarea cărților poștale	- // -	760
- // - - // - măștișoarelor	- // -	7.200
- // - cântăritul copiilor la dispensar	- // -	3.563
- // - diverse încasări	- // -	<u>1.850</u>
		29.743

⁸ Ibidem.

⁹ Ibidem.

Chete și serbări:

<i>Cheta din 4 Iunie 1931</i>	<i>LEI 10.420</i>
<i>Cheta dela Panciu</i>	<i>- // - 1.755</i>
<i>Conferința d-lui Profesor Ștefănescu</i>	<i>- // - 9.220</i>
<i>Balul mascat din 28 februarie 1931</i>	<i>- // - 16.889</i>
<i>Ceai dansant din 28 Decembrie</i>	<i>- // - 24.153</i>
<i>Șezătorilê pe 1931</i>	<i>- // - <u>14.198</u></i>
	<i>76.635</i>

De reportat *LEI 151.019*

Banca Națională:

<i>Încasări în cont cuvenit</i>	<i>LEI <u>12.050</u></i>
<i>Totalul încasărilor</i>	<i>LEI 163.069</i>
<i>La care se mai adaugă soldul</i>	<i>- // - <u>40.759,50</u></i>
	<i>LEI 203.828,50¹⁰</i>

Un obiectiv important al Societății „Principele Mircea”, filiala Focșani, era ridicarea Leagănului de copii, dar cu amărăciune se consemnează că: „În criza morală și, materială, prin care se zbate societatea de azi, cu greu ne mai putem gândi la înfăptuiri noi, cum ar fi leagănul de copii, atât de visat de noi toți, pentru a putea adăposti pe bieșii copii ai nimănui abandonăți, sau unele mame, ce câștigă greu pâinea – în orele de muncă, să aibă cui încredința micile odrasle”¹¹.

Conducerea Societății face apel la ajutorul Prefecturii județului: „Având încredere în Dumnezeu, care nu va putea abandona o operă atât de folositoare, eu mă pot bizui și, pe concursul neprețuit al D-voastră, a tuturor, pentru a duce la capăt opera grea, la care ne-am îndatorat”¹².

O altă inițiativă a Societății „Principele Mircea”, ce poartă semnătura vicepreședintei ei, Lia Brătianu, a fost organizarea în cursul lunii mai a fiecărui an, a unei săptămâni de propagandă intitulată

¹⁰ *Ibidem*, f. 1, verso.

¹¹ *Ibidem*.

¹² *Ibidem*.

„Săptămâna Copilului”, prin care se urmărea evidențierea tuturor problemelor în legătură cu copilul¹³.

În Adresă se menționează că în cursul săptămânii de 20 – 27 mai 1934, se va căuta prin toate mijloacele „prin presă, manifestații, afișaj, predici, întrebări judicioase puse școlarilor, să discutăm importanța care trebuie să se dea mai cu seamă creșterii copilului”¹⁴.

„Cu acești prilej fiind răspândite afișe de propagandă, cu perceptive de igienă și educație, solicitând în acest scop, sprijinul conducerii județului”¹⁵.

„Săptămâna copilului din 23 – 30 mai 1937, tratează și, lista subiectelor pentru școli:

Pentru cursul primar

Cum îmi arăt dragostea față de părinți și, frați? Cu ce greșesc față de ei și cum aș putea să mă îndrept?

Pentru școlile secundare (curs inferior)

Fapta cea mai frumoasă pe care am făcut-o eu însumi sau vreunul din colegii mei, în cursul acestui an.

Pentru școlile secundare (curs superior)

În ce măsură și, sub ce formă aș putea lucra la vârsta mea și, în situația în care mă găsesc pentru a mă face folositor societății în mijlocul căreia trăiesc și, Patriei mele?”¹⁶.

Pe data de 10 mai 1934, Societatea „Principele Mircea” pentru Protecția Copiilor în România, filiala Focșani, adresează o invitație Primăriei Focșani, pentru a participa la Te Deumul organizat de Societate, pentru deschiderea „Săptămânii Copilului”, „Duminică 20 Mai ora 10 a.m. la Catedrala Sf. Ioan și, la festivalul, ce-i va da Societatea, Duminică 27 Mai ora 11 p.m. la Teatrul Pastia”¹⁷.

¹³ Ibidem, dosar nr. 98 / 1934, f. 35.

¹⁴ Ibidem.

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ Ibidem, dosar nr. 121 / 1937, f. 71.

¹⁷ A.N.Vn., fond Primăria Orașului Focșani, dosar nr. 112 / 1934, f. 75.

În sprijinul strângerii de fonduri necesare, Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale, face cunoscută prin Adresa din 31 martie 1932, către Prefectura Județului Putna, că „*s-au acordat zilele de chetă în întreaga țară, societăților de asistență cu caracter general*”¹⁸.

Alături de Societatea Națională „*Crucea Roșie*”, pe 4 aprilie, „*Asociația Cercurilor de Gospodine*”, pe 24 aprilie (de Florii), Societatea „*Invâlzilor de Război*”, pe 8 mai (de Duminica Tomii), Liga pentru „*Unitatea Culturală a tuturor Românilor*”, pe 10 mai, Societatea „*Cultul Eroilor*” pe 9 iunie (de Înălțarea Domnului), Societatea „*Profilaxia, Combaterea și Izolarea Tuberculoșilor*”, pe 15 – 20 iunie (de Rusalii), Societatea „*Ocrotirea Orfanilor din Război*”, pe 8 septembrie (Sf. Maria), Societății „*Principele Mircea*” fiindu-i fixate zilele de 23 – 24 aprilie¹⁹.

Astfel că, în fiecare an, Societatea a organizat cheta, având ca scop strângerea de fonduri.

Pe 4 aprilie 1934, vicepreședinta ei, Lia Brătianu apelează la conducerea județului „*cu călduroasa rugămintă de a binevoi a primi să organizați – în folosul operei Majestății Sale Regina – cheta și în cuprinsul Județului Dvs.*”

V'am fi profund recunoscători dacă și de data aceasta ne vom bucura de sprijinul Dvs., atât de prețios.

Ne permitem totodată – a vă trimite prin poștă medalioanele de chetă.

*Având în vedere și convingerea Domnule Prefect, că veți fi alături de noi în opera de ocrotire a tineretului, pe care o urmărim vă rugăm a primi odată cu viile noastre mulțumiri, expansiunea sentimentelor noastre cele mai alese”*²⁰.

¹⁸ Idem., fond Prefectura Județului Putna, dosar nr. 104 / 1932, f. 4.

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ *Ibidem*, dosar nr. 98 / 1934, f. 16.

În vederea răspândirii cunoștințelor de igienă și educație Societatea „Principele Mircea” a întemeiat și școli de „Surori de Ocrotire sub Înalta Preșidenție a Reginei Maria”²¹.

Se precizează că „Surorile fac legătura între Școală, Biserică, Serviciul Sanitar și Familie”²².

Înființate în toamna anului 1930, Liceul Sanitar și Institutul Surorilor de Ocrotire din București „după modelul celor din străinătate, pregătesc elemente pentru organizarea sanitară modernă a țării noastre”²³.

Se face apel la conducerea județului în vederea primirii de eleve la Liceu și la Institut, pentru ca părinții doritori să poată da fiicelor lor posibilitatea de a avea o existență demnă și frumoasă având în vedere că „profesoratul și alte cariere au devenit astăzi aproape o imposibilitate, dat fiind numărul mare de licențiate, normaliste și diplomate, părinții vor putea fi mulțumiți, că prin noua organizare sanitară s'a deschis posibilitatea unei cariere frumoase și utile copilelor lor”²⁴.

Se mai precizează în Adresa ce poartă semnătura vicepreședintei Lia Brătianu, către conducerea județului Putna că:

„La acest Liceu se vor primi eleve care vor urma trei ani trecând apoi la Școala de Specialitate intitulată „Școala Superioară a Surorilor de ocrotire” în care vor urma încă trei ani, elevele fiind interne”²⁵.

Se precizează în Prospectul trimis de Societate că:

„A. Se primesc absolvente ale cursului inferior de liceu cu capacitate sau absolvente a IV clase Școală Normală.

B. Vârsta dela 15 – 18 ani

²¹ *Ibidem*, dosar nr. 98 / 1934, f. 16.

²² *Ibidem*.

²³ *Ibidem*, f. 42.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ *Ibidem*.

C. Actele necesare: 1) certificatul de studii și adnotarea direcțiunii asupra calităților sufletești

2) Extractul de naștere

3) Certificatul de naționalitate

4) Certificat medical

5) Actul de vaccin

6) Certificatul de moralitate din partea Comunei și a preotului”²⁶.

Ca urmare a absolvirii cursurilor, vor fi alături de medici în opera de asistență socială, contribuind în cea mai mare măsură cu noțiunile căpătate și mai ales cu sufletul format, la educarea poporului nostru și la ridicarea nivelului lui sanitar și moral²⁷.

Societatea „*Principele Mircea*”, de sub protecția reginei Maria și cu aportul autorităților locale, s-a străduit și și-a adus contribuția la ameliorarea și refacerea destinului celor mulți și anonimi, după Războiul pentru Întregirea României.

²⁶ *Ibidem*, f. 43.

²⁷ *Ibidem*.